

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Ректор ХДУ

Олександр Співаковський

« 30 » *березня* 2020 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування з Методики навчання біології
для здобуття ступеня **магістра** на основі базової або повної вищої освіти
(денна, заочна форми навчання)

Галузь знань: 01 Освіта

Спеціальність: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
014 Середня освіта (Біологія)

Херсон 2020

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Зміст програми	4
3. Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробування.....	7
4. Список рекомендованої літератури	10
5. Критерії оцінювання фахового вступного випробування	12

1. Загальні положення

Програма фахового вступного випробування для здобувачів, які вступають на навчання для здобуття ступеня **магістра** на основі базової або повної вищої освіти розроблена відповідно до вимог ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців за спеціальністю 6.040102 Біологія*, погодженої в установленому порядку з Департаментом вищої освіти, Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти, Науково-методичною комісією з педагогіки (підкомісією з біології) Міністерства освіти і науки України та затвердженої Вченою радою Херсонського державного університету (протокол № 2 від 29.10.2012).

Програма з методики навчання біології включає основні розділи сучасної методики навчання біології, що базується на компетентнісному підході до біологічної освіти школярів. Сучасна методика навчання біології вирішує завдання підготовки творчих, освічених вчителів біології, здатних адаптуватися у швидкоплинних реаліях освітнього простору.

Організація та проведення фахових вступних випробувань відбувається у порядку визначеному у Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за рівнем вищої освіти магістр.

Форма вступного випробування: вступне випробування проводиться письмово.

Тривалість вступного випробування – на виконання відведено 3 години.

Результат вступного випробування оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів.

Перепусткою на вступне випробування є аркуш результатів вступних випробувань, паспорт.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член фахової атестаційної комісії вказує причину відсторонення та час. При перевірці така робота дешифрується і за неї виставляється оцінка менше мінімальної кількості балів, визначеної Приймальною комісією та Правилами прийому, для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом, незважаючи на обсяг і зміст написаного.

Вступники, які не з'явились на фахове вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

2. Зміст програми

Вступ

Методика навчання біології: об'єкт, предмет та завдання. Структура методики навчання. Загальна та окремі методики. Вплив біологічної науки на розвиток методики навчання біології. Зв'язок методики навчання біології з педагогікою, психологією, віковою фізіологією та біологією.

Сучасні проблеми методики навчання біології: фундаменталізація і гуманізація, організація неперервної та ступеневої біологічної освіти; пошук інноваційних методів, засобів та організаційних форм навчання; інформатизація навчального процесу; активізація пізнавальної діяльності та творчості учнів; розробка індивідуальних освітніх траєкторій тощо. Методи науково-методичних досліджень.

Цілі та завдання шкільної біологічної освіти.

Реформування школи і біологічна освіта. Цілі шкільної біологічної освіти. Стратегічна ціль шкільної біологічної освіти – формування природничо-наукової картини світу та стратегії поведінки людини у природі. Тактичні цілі шкільної біологічної освіти – когнітивні, ціннісно-орієнтаційні та розвивальні.

Когнітивні (пізнавальні) цілі: засвоєння учнями системи знань основ біологічних наук, формування загальнонавчальних та спеціальних навчальних умінь і навичок.

Ціннісно-орієнтаційні цілі: формування емоційно-ціннісного ставлення учнів до природи, людини і суспільства.

Розвивальні цілі: удосконалення розумових здібностей школярів: а)самостійності та гнучкості мислення; усвідомленості, швидкості, міцності та глибини засвоєння змісту навчального матеріалу; винахідливості при розв'язанні нестандартних завдань; вміння робити зіставлення, порівнювати, узагальнювати, доводити, робити висновки, конкретизувати, класифікувати, систематизувати, висувати гіпотези тощо; б)розвиток мовлення (збагачення та ускладнення словникового запасу) глибоке розуміння змісту знань; в) розвиток уяви, фантазії, спостережливості.

Зміст шкільної біологічної освіти.

Рівні освіти. Структура та основні компоненти змісту шкільної біологічної освіти. Модель навчального предмета «Біологія».

Реалізація змісту шкільної біологічної освіти в навчальних програмах. Чинні програми з біології для загальноосвітніх навчальних закладів, принципи їх побудови та структура. Особливості організації і змісту поглибленого та профільного навчання біології у 10-11 класах загальноосвітніх навчальних закладів. Міжпредметні і внутрішньопредметні зв'язки шкільного курсу біології

Підручники з біології за новою програмою, їх структура та принципи побудови.

Формування і розвиток біологічних понять.

Теорія розвитку понять – основа методики викладання біології.

Шкільний курс біології як система найважливіших загальнобіологічних і спеціальних біологічних понять. Процес формування уявлень і понять у системі навчання біології. Наступність у формування і розвитку біологічних понять. Особливості методики формування загальнобіологічних понять у шкільному курсі біології. Розвиток умінь і навичок в процесі формування понять. Проблема формування і розвитку понять як основа удосконалення методичної науки. Сучасні проблеми формування біологічних понять у контексті реалізації нової програми з біології.

Виховання учнів засобами навчального предмета «Біологія».

Природа як фактор виховання. Формування в процесі навчання наукового світогляду учнів, зв'язок його з пізнанням природи.

Екологічне виховання у процесі навчання біології. Формування в учнів знань про наукові основи природокористування; життєвої позиції в галузі охорони природи, раціонального використання та відтворення природних ресурсів.

Естетичне виховання у процесі навчання біології. Розвиток у школярів уміння бачити, розуміти, створювати й оберігати красиво, пов'язувати естетику із культурою праці й побуту. Гігієнічне та фізичне виховання. Виховання здорового способу життя.

Патріотичне виховання. Виховання любові до рідної природи, рідного краю, поваги до людей, науки і праці.

Комплексне розв'язання питань виховання учнів у навчанні біології.

Засоби навчання біології. Поняття про засоби навчання. Поєднання різних засобів навчання на уроках біології.

Наочні засоби навчання. Сучасна класифікація навчально-наочних посібників з біології. Натуральні навчально-наочні посібники: живі об'єкти (рослини і тварини, взяті безпосередньо з природи або вирощені в кутку живої природи, а також рослини і тварини акваріума та тераріуму); неживі об'єкти (гербарний матеріал, колекції рослин і тварин, вологі й сухі препарати, опудала та скелети).

Зображувальні навчально-наочні посібники (таблиці, схеми, діаграми, опорні конспекти, портрети, фотознімки, моделі, муляжі, дидактичні картки). Методика їх використання. Екранні посібники (діафільми, діапозитиви, кінофільми, відеофільми, комп'ютери). Функції навчально-наочних посібників, та методика їх використання.

Комп'ютеризація навчання. Створення навчальних комп'ютерних програм. Врахування при складанні навчаючої програми вікових особливостей учнів. Організація роботи учнів з друкованими посібниками (підручники, хрестоматії, робочі зошити, довідники та ін.). Комплексне використання засобів навчання біології.

Значення матеріальної бази у навчанні природознавства та біології. Загальна характеристика навчально-матеріальної бази з біології.

Кабінет біології. Вимоги до приміщення біологічного кабінету. Клас-лабораторія, препаратознавська кімната, куток живої природи та їх обладнання. Санітарно-гігієнічні вимоги до обладнання кабінету. Система дидактичних засобів з біології. Комплексне використання їх на уроках.

Методи навчання біології. Проблема методів навчання у дидактиці та методиці викладання біології. Класифікація методів навчання біології за джерелом знань (словесні, наочні, практичні) та за ступенем пізнавальної самостійності (ілюстративно-репродуктивні, частково-пошукові, дослідницькі).

Словесні методи навчання біології: пояснення, розповідь (наукова, науково-популярна, описова, художня), бесіда (за призначенням – вступна, бесіда-повідомлення, бесіда-повторення, контрольна; за характером діяльності – репродуктивна, евристична), лекція, робота з підручником (читання тексту підручника, заучування тексту, перетворення тексту (складання простих і розгорнутих планів, конспектів, тез, порівняльних характеристик вивчених об'єктів, явищ та ін.; складання схем, діаграм, графіків за текстом підручника); підготовка відповідей на запитання, подані після тексту), робота з науково-популярною літературою (підготовка доповідей, рефератів) тощо.

Наочні методи навчання біології: ілюстрування (натуральні об'єкти, образотворчі засоби наочності), демонстрування (приладів, дослідів, результатів спостереження, аудіовізуальних засобів наочності тощо), самостійне спостереження.

Практичні методи навчання біології: вправи, лабораторні дослідження, лабораторні роботи, практичні роботи, дослідницькі практикуми, міні-проекти.

Методи формування пізнавальних інтересів: дискусія, диспут, пізнавальні ігри, метод створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу, метод створення ситуації новизни навчального матеріалу, метод опори на життєвий досвід учнів, метод забезпечення успіху у навчанні.

Взаємозв'язок різних груп методів у процесі навчання біології.

Методичні прийоми як складова частина методу. Класифікація прийомів навчання. Відбір і поєднання методів і методичних прийомів при розв'язуванні конкретних навчально-виховних завдань.

Різноманітність форм навчання біології. Поняття «форми навчальних занять» та «форми навчальної діяльності учнів». Різноманітність організаційних форм навчання в сучасній школі.

Урок – основна форма навчання біології. Основні вимоги до сучасного уроку біології: Типологія уроків. Система уроків з теми: урок засвоєння нових знань; урок формування умінь і навичок; урок застосування умінь і навичок; урок узагальнення і систематизації знань; урок перевірки, оцінювання та корекції знань; комбінований урок. Форми організації навчальної діяльності учнів на уроці: фронтальна, групова, колективна, індивідуальна. Розвиток активності і самостійності учнів у процесі навчання біології. Підготовка вчителя до уроку. Аналіз, самоаналіз уроку. Шляхи підвищення ефективності уроку.

Лекційно-семінарська система навчання у старшій школі. Особливості організації та проведення лекцій та семінарів з біології. Інші форми організації навчання: урок-залік, урок-конференція, урок-панорама, урок-рольова гра та інші.

Позаурочна робота учнів, особливості її проведення. Домашня робота учнів, її місце, види і значення в навчанні біології. Диференціація домашніх завдань. Дослідницькі практикуми, їх завдання й особливості організації для учнів різних вікових груп. Організація й проведення міні-проектів.

Позакласна робота з біології. Форми і види позакласної роботи. Індивідуальна, групова і масова робота, її значення, зміст, організація та методика проведення. Організація і методика проведення тематичних годин і масових заходів з біології.

Діагностика навчальних досягнень учнів з біології. Контроль (перевірка, оцінка і облік) навчальних досягнень учнів – складові діагностування процесу навчання біології. Функції контролю: контролююча, освітня, діагностична, стимулююча, прогностична, управлінська, розвивальна, виховна. Методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний контроль (індивідуальне, фронтальне, ущільнене опитування), письмовий контроль (контрольна робота, біологічний диктант), тестовий контроль, графічний контроль, програмований контроль, метод практичної перевірки, методи самоконтролю та самооцінки. Види контролю: за місцем застосування у навчальному процесі (попередній, поточний, періодичний, тематичний, підсумковий); за формами організації (фронтальний, груповий, індивідуальний); самоконтроль. Екзамен як завершальний вид контролю учнів з біології.

Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів з біології. Види оцінювання навчальних досягнень учнів: попереднє, поточне, тематичне, підсумкове. Рівні навчальних досягнень учнів з біології, їх характеристика. Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів, вимоги до її організації та проведення. Державна підсумкова атестація школярів з біології. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з біології.

3. Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробування

1. Методика навчання біології: об'єкт, предмет та завдання. Структура методики навчання. Загальна та окремі методики.
2. Вплив біологічної науки на розвиток методики навчання біології. Зв'язок методики навчання біології з педагогікою, психологією, віковою фізіологією та біологією.
3. Сучасні проблеми методики навчання біології: фундаменталізація і гуманізація, організація неперервної та ступеневої біологічної освіти; пошук інноваційних методів, засобів та організаційних форм навчання; інформатизація навчального процесу; активізація пізнавальної діяльності та творчості учнів; розробка індивідуальних освітніх траєкторій тощо.
4. Методи науково-методичних досліджень.
5. Реформування школи і біологічна освіта.
6. Цілі шкільної біологічної освіти. Стратегічна ціль шкільної біологічної освіти – формування природничо-наукової картини світу та стратегії поведінки людини у природі.
7. Цілі шкільної біологічної освіти. Тактичні цілі шкільної біологічної освіти – когнітивні, ціннісно-орієнтаційні та розвивальні.
8. Цілі шкільної біологічної освіти. Когнітивні (пізнавальні) цілі: засвоєння учнями системи знань основ біологічних наук, формування загальнонавчальних та спеціальних навчальних умінь і навичок.
9. Цілі шкільної біологічної освіти. Ціннісно-орієнтаційні цілі: формування емоційно-ціннісного ставлення учнів до природи, людини і суспільства.
10. Цілі шкільної біологічної освіти. Розвивальні цілі: удосконалення розумових здібностей школярів: розвиток мислення; розвиток мовлення; розвиток уяви, фантазії, спостережливості.
11. Рівні освіти. Структура та основні компоненти змісту шкільної біологічної освіти. Модель навчального предмета «біологія».
12. Реалізація змісту шкільної біологічної освіти в навчальних програмах. Чинні програми з біології для загальноосвітніх навчальних закладів, принципи їх побудови та структура.
13. Особливості організації і змісту поглибленого та профільного навчання біології у 10-11 класах загальноосвітніх навчальних закладів.
14. Міжпредметні і внутрішньопредметні зв'язки шкільного курсу біології.
15. Підручники з біології за новою програмою, їх структура та принципи побудови.
16. Теорія розвитку понять – основа методики викладання біології.
17. Шкільний курс біології як система найважливіших загальнобіологічних і спеціальних біологічних понять. Процес формування уявлень і понять у системі навчання біології та особливості методики їх формування. Сучасні проблеми формування біологічних понять у контексті реалізації нової програми з біології.
18. Природа як фактор виховання. Формування в процесі навчання наукового світогляду учнів, зв'язок його з пізнанням природи.
19. Екологічне виховання у процесі навчання біології.
20. Естетичне виховання у процесі навчання біології.
21. Гігієнічне та фізичне виховання. Виховання здорового способу життя.
22. Патріотичне виховання. Виховання любові до рідної природи, рідного краю, поваги до людей, науки і праці.
23. Комплексне розв'язання питань виховання учнів у навчанні біології.
24. Поняття про засоби навчання. Поєднання різних засобів навчання на уроках біології.
25. Наочні засоби навчання. Сучасна класифікація навчально-наочних посібників з біології.
26. Натуральні навчально-наочні посібники.

27. Зображувальні навчально-наочні посібники. Функції навчально-наочних посібників, та методика їх використання.
28. Комп'ютеризація навчання. Створення навчальних комп'ютерних програм. Врахування при складанні навчальної програми вікових особливостей учнів.
29. Організація роботи учнів з друкованими посібниками (підручники, хрестоматії, робочі зошити, довідники та ін.). Комплексне використання засобів навчання біології.
30. Значення матеріальної бази у навчанні природознавства та біології. Загальна характеристика навчально-матеріальної бази з біології.
31. Кабінет біології. Вимоги до приміщення біологічного кабінету.
32. Клас-лабораторія, препаратознавська кімната, куток живої природи та їх обладнання. Санітарно-гігієнічні вимоги до обладнання кабінету.
33. Система дидактичних засобів з біології. Комплексне використання їх на уроках.
34. Проблема методів навчання у дидактиці та методиці викладання біології. Класифікація методів навчання біології за джерелом знань та за ступенем пізнавальної самостійності.
35. Словесні методи навчання біології: пояснення, розповідь, бесіда, лекція, робота з підручником, робота з науково-популярною літературою.
36. Наочні методи навчання біології: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.
37. Практичні методи навчання біології: вправи, лабораторні дослідження, лабораторні роботи, практичні роботи, дослідницькі практикуми, міні-проекти.
38. Методи формування пізнавальних інтересів.
39. Взаємозв'язок різних груп методів у процесі навчання біології.
40. Методичні прийоми як складова частина методу. Класифікація прийомів навчання.
41. Відбір і поєднання методів і методичних прийомів при розв'язуванні конкретних навчально-виховних завдань.
42. Поняття «форми навчальних занять» та «форми навчальної діяльності учнів». Різноманітність організаційних форм навчання в сучасній школі.
43. Урок – основна форма навчання біології. Основні вимоги до сучасного уроку біології:
44. Типологія уроків. Система уроків з теми; урок засвоєння нових знань; урок формування умінь і навичок; урок застосування умінь і навичок; урок узагальнення і систематизації знань; урок перевірки, оцінювання та корекції знань; комбінований урок.
45. Форми організації навчальної діяльності учнів на уроці: фронтальна, групова, колективна, індивідуальна.
46. Розвиток активності і самостійності учнів у процесі навчання біології.
47. Підготовка вчителя до уроку. Аналіз, самоаналіз уроку. Шляхи підвищення ефективності уроку.
48. Лекційно-семінарська система навчання у старшій школі. Особливості організації та проведення лекцій та семінарів з біології. Інші форми організації навчання.
49. Позаурочна робота учнів, особливості її проведення.
50. Домашня робота учнів, її місце, види і значення в навчанні біології. Диференціація домашніх завдань.
51. Дослідницькі практикуми, їх завдання й особливості організації для учнів різних вікових груп. Організація й проведення міні-проектів.
52. Позакласна робота з біології. Форми і види позакласної роботи. Організація і методика проведення тематичних годин і масових заходів з біології.
53. Контроль навчальних досягнень учнів – складові діагностування процесу навчання біології. Функції контролю.
54. Методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний контроль (індивідуальне, фронтальне, ущільнене опитування), письмовий контроль (контрольна робота, біологічний диктант), тестовий контроль, графічний контроль, програмований контроль, метод практичної перевірки, методи самоконтролю та самооцінки.

55. Види контролю: за місцем застосування у навчальному процесі (попередній, поточний, періодичний, тематичний, підсумковий); за формами організації (фронтальний, груповий, індивідуальний); самоконтроль.
56. Екзамен як завершальний вид контролю учнів з біології.
57. Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів з біології. Види оцінювання навчальних досягнень учнів: попереднє, поточне, тематичне, підсумкове. Рівні навчальних досягнень учнів з біології, їх характеристика.
58. Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів, вимоги до її організації та проведення.
59. Державна підсумкова атестація школярів з біології.
60. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з біології.

4. Список рекомендованої літератури

Основна література:

1. Богданова О.К. Сучасні форми і методи викладання біології в школі / О.К. Богданова. – Харків: Основа, 2003. – 80 с.
2. Бухлова Н.В. Організація самоосвітньої діяльності учнів / Н.В. Бухлова. – Харків: Основа, 2003. – 64 с.
3. Верзілін М.М. Загальна методика викладання біології / М.М. Верзілін, В.М. Корсунська. – К.: Вища школа, 1980. – 352с.
4. Загальна методика навчання біології: навчальний посібник / І.В.Мороз, А.В.Степанюк, О.Д.Гончар та ін. / За ред. І.В. Мороза. – К.: Либідь, 2006. – 420 с.
5. Карташова І.І. Тестування у системі моніторингу якості знань студентів / І.І. Карташова, В.Н. Прохоренков. – Херсон: ХДУ, – 67с.
6. Мотузний В.О. Біологія (посібник), 6-11 / В.О. Мотузний.: Вища школа, 1996. – 234 с.
7. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Природознавство: Біологія, 5 – 9 класи. – К.: Видавничий дім "Освіта", 2013. – 64 с.
8. Освітні технології: Навчально-методичний посібник / О.М.Пехота, А.З. Кіхтенко, О.М. Любарська та ін.; за заг ред. О.М.Пехоти. – К.: А.С.К.Ю. 2001. – 256 с.
9. Програма з біології для загальноосвітніх навчальних закладів 6-11 класи. – К.: Генеза, 2001. – 52 с.
10. Форми навчання в школі: Книга для вчителя. – К.: Освіта, 1992. – 160с.
11. Шарко В. Д. Сучасний урок: технологічний аспект / Посібник для вчителів і студентів. / В.Д. Шарко. – К.: СПД Богданова А.М., 2007. – 220 с.

Додаткова література:

1. Адріанов В.Л. Короткий тлумачний словник, 6-11 / В.Л. Адріанов.: Либідь, 1999. – 400 с.
2. Анатомія людини: матеріали до самостійної роботи для студентів інституту фізичної культури та здоров'я: навч.посіб. для студ.вищ.навч.закл. III - IV рівнів акредитації І.Я. Коцан, В.О. Гринчук, В.Х. Велемєць, Л.О. Шварц. – Луцьк: Волин.нац.ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 264 с.
3. Біологія (рівень стандарту, академічний рівень) / Балан П.Г., Вервес Ю.Г., Поліщук В.П. / Генеза, 2010. – 288 с.
4. Біологія (рівень стандарту, академічний рівень) / Тагліна О.В., / Ранок, 2010. – 265 с.
5. Біологія (профільний рівень) / Межжерін С.В., Межжеріна Я.О., Коршевнік Т.В. / Планета книжок, 2010. – 336 с.
6. Булах І.Є. Створюємо якісний тест: Навч. посіб. / І.Є.Булах, М.Р.Мруга. – К.: Майстер-клас, 2006. – 160 с.
7. Лозко Г. Українське народознавство. / Г. Лозко – К.: Зодіак-ЕКО, 1995. – 361с.
8. Никишов А.И. Внеклассная работа по биологии / А.И. Никишов, З.А. Мокаева, Е.В. Орловская.– М.: Просвещение, 1980. – 325 с.
9. Пометун О.В. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. / О.В. Пометун, Л.М. Пироженко – К.: А.С.К. – 2004. – 192 с.
10. Пугал Н.А. Кабинет биологии / Н.А. Пугал, А.М. Розенштейн.– М.: Просвещение, 1983.
11. Семененко О.П. Методика преподавания биологии: Нестандартные формы проведения занятий по биологии в 6-10-классах / О.П. Семененко, И.П. Упатов, А.И. Чурилова. – Харьков: Скорпион, 2000. – 152 с.
12. Сухомлин Н.І. Біологія в поняттях, термінах, таблицях та схемах / Н.І. Сухомлин. – К.: "Логос", 1997. – 128 с.
13. Шухова Е.В. Задачі і вправи з біології / Е.В. Шухова, А.М. Охрименко, І.Д. Линенко.- К.: Рад.школа, 1981.-103с.

Електронні ресурси

1. <http://nar.oxfordjournals.org/>
2. <http://community.ebooklibrary.org/>
3. <http://www.nature.com/nature/index.html>
4. <http://metodisty.ru/m/groups/files/biologiya?cat=218>
5. <http://www.biology.org.ua>
6. <http://ruocherv.klasna.com/uk/site/osvitni-resursi-dlya-vchi.html>
7. www.ednu.kiev.ua/index_u.htm
8. <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Критерії оцінювання фахового вступного випробування

200- бальна система	Характеристики критеріїв оцінювання знань
190 - 200	Здобувач має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу. Має чіткі адекватні наукові уявлення про біологічні закономірності, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні розділи навчальної дисципліни, її мету та завдання. Опанував методологією біологічних досліджень, вміє грамотно інтерпретувати їхні результати. Вміє самостійно провести та інтерпретувати 90% базових методик. Володіє навичками науково-дослідної роботи, вміє спланувати, провести та інтерпретувати базовий науковий експеримент. Володіє вміннями на рівні професійної компетенції – застосовувати набуті знання у педагогічній діяльності.
180 - 189	Здобувач має глибокі і системні знання з усього теоретичного курсу. Має чіткі адекватні наукові уявлення про біологічні закономірності, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні розділи навчальної дисципліни, її мету та завдання. Опанував методологією основних біологічних досліджень, вміє інтерпретувати їхні результати. Вміє самостійно провести та інтерпретувати до 70% базових методик. Володіє основними навичками науково-дослідної роботи. За допомогою керівника вміє спланувати, провести та інтерпретувати базовий науковий експеримент. Володіє вміннями на рівні професійної компетенції – застосовувати набуті знання у педагогічній діяльності.
170 - 179	Здобувач має ґрунтовні знання з усього теоретичного курсу, але може допустити неточності в формулюванні понять чи при інтерпретації результатів досліджень. Вміє застосовувати набуті знання на алгоритмічному рівні, продуктивний рівень виявляється епізодично. Недостатньо володіє вміннями доводити, пояснювати механізми біологічних процесів. Володіє окремими навичками науково-дослідної роботи. За допомогою керівника вміє спланувати та провести базовий науковий експеримент. Достатньо володіє вміннями на рівні професійної компетенції – застосовувати набуті знання у педагогічній діяльності.
160 - 169	Здобувач знає програмний матеріал повністю, має практичні навички проведення основних досліджень, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі певної теми. Рівень самостійності мислення недостатній: під час виконання роботи вимагає інструкцій. Володіє окремими навичками науково-дослідної роботи. Не може самостійно спланувати та провести базовий науковий експеримент, не може інтерпретувати отримані дані. Професійна компетентність має обмеження у виконанні завдань творчого характеру.
150 -159	Здобувач знає програмний матеріал, має практичні навички проведення основних досліджень, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі певної теми. Під час виконання роботи вимагає інструкцій. Не може спланувати та провести базовий науковий експеримент, та інтерпретувати отримані дані. Професійна компетентність має обмеження у виконанні завдань творчого характеру.
140 - 149	Здобувач знає програмний матеріал повністю, має практичні навички проведення основних досліджень. Рівень самостійності мислення низький: під час виконання роботи вимагає інструкцій. Навички викладацької та науково-дослідної роботи не розвинуті на достатньому рівні. Професійна

	компетентність має обмеження у виконанні завдань творчого характеру.
130 - 139	Здобувач знає основні теми курсу, має уявлення про основні закономірності біологічних процесів, але його знання мають загальний характер. Не вміє встановлювати основні закономірності та наводити приклади. Пояснення основних біологічних процесів відбувається на побутовому рівні. Професійні вміння мають розрізнений характер, що свідчить про недостатній рівень сформованості педагогічної компетентності
120 – 129	Здобувач знає основні теми курсу, має уявлення про основні закономірності біологічних процесів, але його знання мають загальний характер. Не вміє встановлювати основні закономірності. Пояснення основних біологічних процесів відбувається на побутовому рівні. Не вміє встановлювати логічну послідовність подій, допускає помилки у визначенні основних понять. Низький рівень сформованості педагогічної компетентності.
111 - 119	Здобувач орієнтується в основних темах курсу , але його знання мають суттєві прогалини та дуже узагальнені. Пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Не може переносити та узагальнювати свої знання. Не здатний до науково-дослідної роботи. Погано орієнтується в практичних методиках. Професійні вміння мають розрізнений характер, що свідчить про низький рівень сформованості професійної компетентності.
101 – 110	Здобувач має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання.
0 - 100	Здобувач повністю не знає програмного матеріалу.

Затверджено на засіданні кафедри ботаніки Херсонського державного
університету (протокол № 7 від 02.03 2020 року).

Укладачі програми:

_____ Мойсієнко І.І.

голова фахової атестаційної комісії,
завідувач кафедри ботаніки,
доктор біологічних наук, професор

_____ Гасюк О.М.

завідувач кафедри біології людини
та імунології, кандидат біологічних
наук, доцент